

POVEZOVANJE IN ISKANJE PRESEŽKOV

KATARINA ŠTOK PRETNAR in MARKO PRETNAR iz biroja ŠTOK + PRETNAR se vedno trudita do potankosti razumeti potrebe naročnika in ga preko najbolje rešitve pripeljati do odlične izvedbe. Svoje delo dojemata kot družbeno odgovorno, pa naj gre za postavitve razstave o Cankarju ali prenovo trga.

BESEDILO ANA IVANČIČ FOTOGRAFIJE ARNE HODALIČ IN KATJA BIDOVEC (PORTRET), NEJC PERNEK (OPTIKA RUGEL), JURA ŠTOK (RAZSTAVA IVAN CANKAR IN EVROPA; STANOVANJE DTR)

Pri zasnovi prostorov vas zanimajo dobro počutje in kakovostno bivanje nasploh. Tudi zato vedno poskrbite za dosledno realizacijo?

Zdaj imava že toliko projektov za sabo, da se je nekako po naravni poti razvil sistem – pristop, ki vodi do uspešnih realizacij. Bistveno se nama zdi, da je arhitekt sposoben vzpostaviti sproščeno komunikacijo z naročnikom, iz katere ob tesnem sodelovanju sledi zaupanje. Če obstaja takšno zaupanje, potem vsi delamo za isti cilj. Težko prepričuješ druge o zdravem bivalnem prostoru, če nisi najprej razrešil tega pri sebi. Zdrav pristop pri kreativnem snovanju daje globlji uvid v dejanske potrebe posameznika, ki niso pogojene zgolj s potrošništvom in sledenjem trendom. Vedno se trudiva najti rešitve, ki so na koncu sicer videti preproste, vendar se za njimi skriva dolga pot reševanja kompleksnih problemov. Estetska dovršenost pride povsem na koncu, pred tem je zahteven proces reševanja večinoma povsem banalnih tehničnih in prostorskih problemov. A če to ni rešeno, je tak interier kot lepa slika, brez vsebine.

Za razstavnimi saloni DECOR&DESIGN na Barjanski v Ljubljani končujeta celostno prenovo, s čimer bosta počastila 30-letnico salona. Kaj lahko pričakujemo?
Nad naročilom sva bila prijetno presenečena. Z ekipo DECOR&DESIGN, ki se že mnoga leta ukvarja z opremljanjem domovanj in poslovnih prostorov, smo že prej uspešno sodelovali, tako da sva projekt z veseljem sprejela. Pa tudi sicer verjameva v povezovanje in skupno iskanje presežkov, kar tovrsten projekt zasnove sodobnega salona po svetovnih standardih vsekakor predstavlja. Lahkih nalog ni, to zdaj že veva. Ta je na eni strani od naju zahtevala zasnovo

koherentne zgodbe doma – dnevnega prostora, kuhinje, jedilnice, spalnice, kopalnice in terase –, na drugi strani pa funkcionalen projektni prostor za zaposlene in stranke in še samostojen Kartell showroom, ki ima že sam po sebi določena pravila. Izziv je bil v tem, da

»V resnici se postavitve in prostorska zasnova razstav ne razlikujeta močno od ostalega najinega dela.«

je bilo potrebno po eni strani predstaviti vse znamke, ki jih D&D zastopa, od srednjecenovnih do višje- in visokocenovnih, ob lovljenju krhkega ravnovesja med estetsko vrednostjo posameznega kosa, njegovo ceno in nenazadnje prodajljivostjo eksponata. V končni fazi je to glavni cilj takšnega salona. Se pravi, da lahko zadeve proda, ne le, "da je lep". V veliko veselje nama je, da je še pred uradno otvoritvijo salona oprema polovice etaže že rezervirana in vnaprej odprodana.

Zasnovala ste že številne razstave. Po čem se oblikovanje razstave razlikuje od ostalega dela?
V resnici se postavitve in prostorska zasnova razstav ne razlikuje od ostalega najinega dela. Vedno je potrebno najprej razumeti nalogo. Materijo, s katero imaš opravka. Potem je potrebno vedeti, kaj hočeš sporočiti, v tem primeru obiskovalcem razstave. Ko se te stvari izkristalizirajo skozi celoten postopek snovanja, počasi vse pade na svoje mesto. Ta proces običajno zahteva ogromno študijskega dela, da lahko resnično razumeš temo. Vse dosedanje razstave so bile vsaka po svoje zahtevne. Morda res drugačen je bil *Afganistan* -

PERFEKCIJA

»Bistveno se nama zdi, da je arhitekt sposoben vzpostaviti sproščeno komunikacijo z naročnikom, iz katere ob tesnem sodelovanju sledi zaupanje. Če takšno zaupanje obstaja, vsi delamo za isti cilj,« pravi Katarina Štok Pretnar in Marko Pretnar.

OPTIKA RUGEL, LJUBLJANA, 2018

Popolna prenova okulistične ambulante in optike. S prenovno so želeli poudariti strokovno znanje in dobro počutje obiskovalcev.

RAZSTAVA IVAN CANKAR IN EVROPA, CANKARJEV DOM, JUNIJ 2018-FEBRUAR 2019

Pogled na Cankarjevo umetnost z vplivi in interpretacijami. Razstava, pripravljena v sodelovanju z lutkarjem in likovnim ustvarjalcem Silvanom Omerzujem.

STANOVANJE DTR, LJUBLJANA, 2016

Pri projektu notranje opreme se je veliko časa posvetilo obdelavi tal, stropov, sten in pohištvenim elementom. Ključni del stanovanja je terasa, ki gleda proti Julijskim Alpam.

Slovenski pogledi v Slovenskem etnografskem muzeju, za katerega sva se tudi osebno zelo angažirala. Malo ljudi pozna tudi drugo, bolj človeško plat te dežele: željo po ustvarjanju lepega, aspiracije, kakršne imajo mladi na Zahodu, trdoživost ljudi. Temno plat Afganistana smo želeli osvetliti še z drugo, lepšo, a še vedno pretresljivo podobo dežele in ljudi.

Razstava Ivan Cankar in Evropa bo v Cankarjevem domu na ogled do 28. februarja. Kako bi opisala tokratno izkušnjo postavitve koncepta?

Vsekakor je šlo za eno najtežjih razstav. Na samem začetku v materialnem smislu nismo imeli praktično ničesar, kar bi lahko razstavili. Za izhodišče smo od dr. Janka Kosa dobili približno 70 strani teksta. Celotna vsebina je temeljila na besedi. Cankarjevi ali o Cankarju. Treba se je bilo poglobiti v Cankarjevo

literaturo in od tam črpati navdih za ustvarjanje atmosfere. Hkrati je bilo treba ves ta tekst prostorsko umestiti in oblikovati tako, da zgodba o njem in njegovih delih teče zvezno in da jo je mogoče brati na več nivojih. Da ji sledi tako osnovnošolec kot poglobljeni odrasli obiskovalec. Brez močnih likovnih sredstev, ki jih je brez dvoma zelo uspešno prispeval Silvan Omerzu, bi se nepozorni obiskovalec zlahka izgubil v neskončni poplavi besed.

Katarina, ste izkušena trenerka kung fuja in ste zelo aktivni v klubu Taijiquan Institute. Kako ideje taijiquana vplivajo na vaše profesionalno delo arhitektke?

Ogromno me je naučila že sama borilna veščina, še več pa poučevanje. Taijiquan je zahtevna disciplina, ker od posameznika ponavadi zahteva ravno tisto, česar nima: od nepotrpežljivih potrpežljivost, od plahih pogum, od nasilnih nežnost. Če hočeš napredovati, si se prisiljen zazreti vase in stopiti naproti tistemu, kar v danem trenutku življenja še nisi. Na tak način postajaš vse bolj celovit. Naučiš se prisluntni drugim, umakniti, kadar je čas za umik, in stopiti pogumno naprej, kadar je za to pravi trenutek. **H.**

NA KRATKO

Katarina Štok Pretnar je diplomirala na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo in za diplomsko nalogo »Arhitektura zvoka – zgradba Akademije za glasbo« prejela študentsko Plečnikovo priznanje leta 2006. Že med študijem je pridobivala izkušnje v biroju svojega mentorja, prof. Miloša Florijančiča. Leta 2005 sta z **Markom Pretnarjem**, ki je prav tako diplomiral na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo, ustanovila biro **Štok + Pretnar**. Lotevata se tako projektov urejanja mest ter gradnje javnih in zasebnih objektov kot grafičnega oblikovanja in zasnove razstav.
www.stok-pretnar.com